

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

для здобуття освітнього ступеня «магістр»

на тему:

**«ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ В УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА
УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ»**

"Вірнісно" 91 "А"
Дб
17.12.2024р.

Виконав: здобувач вищої освіти
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»

Тарас Кватерчук

Керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент **Юрій Фещук**

Рецензент: кандидат педагогічних наук,
доцент **Володимир Мислінчук**

АНОТАЦІЇ

Кватерчук Т.О. Формування дослідницьких умінь в учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2024.

Актуальність дослідження зумовлена запровадженням «Нової української школи» та наголосом на здатності учнів застосовувати наукове розуміння природи в практичній діяльності, на вмінні застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.

Об'єкт дослідження: процес трудового навчання в 8-му класі.

Предмет дослідження: методика формування дослідницьких умінь вмінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити методику формування дослідницьких умінь в учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.

Основними завданнями дослідження є: 1) проаналізувати педагогічну проблему формування дослідницьких умінь вмінь учнів основної школи, розкрити на цій основі сутність, структуру та особливості формування дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання; 2) розкрити форми, методи та засоби формування дослідницьких умінь вмінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання та обґрунтувати методику формування дослідницьких умінь вмінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання; 3) розробити, схарактеризувати та експериментально перевірити методику формування дослідницьких умінь вмінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.

У кваліфікаційній (дипломній) роботі визначено методичні особливості формування дослідницьких умінь вмінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання; критерії, показники та рівні (високий, достатній, середній та початковий) сформованості цих умінь; обґрунтовано методику формування дослідницьких умінь вмінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання; експериментально перевірено ефективність розробленої методики на практиці.

Ключові слова: уміння, дослідницькі уміння, трудове навчання, учні закладів загальної середньої освіти.

ANNOTATIONS

Kvaterchuk T. Formation of research skills in students of grades 8-9 at labor training lessons. Manuscript.

Qualification (diploma) work for obtaining the second level of higher education «master» specialty 014.10 «Secondary education (Labor training and technologies)». Rivne State Humanitarian University, Rivne, 2024.

The relevance of the research is determined by the introduction of the «New Ukrainian School» and the emphasis on the ability of students to apply scientific understanding of nature in practical activities, on the ability to apply the scientific method, observe, analyze, formulate hypotheses, collect data, conduct experiments, and analyze results.

The object of the study: the process of work-based learning in the 8th grade.

The subject of the study: the method of formation of research skills of students of 8-9 grades in the lessons of labor training.

The purpose of the study: to theoretically substantiate, develop and experimentally verify the methodology of formation of research skills in students of 8-9 grades in labor training lessons.

The main tasks of the research are: 1) to analyze the pedagogical problem of the formation of research skills of primary school students, to reveal on this basis the essence, structure and features of the formation of research skills of students of grades 8-9 in labor training lessons; 2) reveal the forms, methods and means of forming the research skills of students of 8-9 grades in labor training lessons and justify the methodology of forming the research skills of students of 8-9 grades in labor training lessons; 3) to develop, characterize and experimentally test the methodology of formation of research skills of students of 8-9 grades in labor training lessons.

In the qualification (diploma) thesis, the methodical features of the formation of research skills and abilities of students of 8-9 grades in the lessons of labor training are determined; criteria, indicators and levels (high, sufficient, average and initial) of the formation of these skills; the method of formation of research skills of 8th-9th grade students in labor training lessons is substantiated; the effectiveness of the developed methodology was experimentally verified in practice.

Key words: skills, research skills, work training, students of general secondary education institutions.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	7
Розділ I. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ В УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	13
1.1. Формування дослідницьких умінь учнів основної школи як педагогічна проблема.....	13
1.2. Сутність та структура дослідницьких умінь учнів 8-9 класів.....	17
1.3. Особливості формування дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.....	25
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ I.....	31
Розділ II. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ В УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	33
2.1. Форми, методи та засоби формування дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання	33
2.2. Критерії, показники та рівні сформованості дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.....	40
2.3. Обґрунтування методики формування дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання	56
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II	66
Розділ III. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УМІНЬ В УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	68
3.1. Організація та проведення педагогічного експерименту.....	68
3.2. Аналіз результатів педагогічного експерименту.....	73
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ III	78
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83

ДОДАТКИ.....	93
Додаток А. Календарно-тематичний план занять з трудового навчання для учнів 9-го класу.....	94
Додаток Б. Плани-конспекти уроків трудового навчання для учнів 9-го класу	97
Додаток В. Анкета для вчителів трудового навчання з проблеми виявлення дослідницьких умінь у учнів.....	113
Додаток Д. Анкета для учнів з проблеми виявлення інтересу до дослідницької діяльності.....	116
Додаток Е. Характеристика рівнів сформованості дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.....	119
Додаток Ж. Комплексний опитувальник (анкета) сформованості дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання....	122
Додаток К. Завдання для формування дослідницьких умінь учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання	123